

**A Kúria
mint másodfokú bíróság
v é g z é s e**

Az ügy száma: Kpkf.VI.39.486/2021/2.

A tanács tagjai: Dr. Márton Gizella a tanács elnöke
Dr. Nagy Szabolcs előadó bíró
Dr. Drávecz Margit Gyöngyvér bíró

A felperes: felperes1 (cím1)

Az alperes: Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal (cím2)

A per tárgya: az alperes mulasztása miatt indult közigazgatási jogvita

A fellebbezést benyújtó fél: a felperes

A fellebbezéssel támadott határozat: Debreceni Törvényszék 19.K.701.864/2020/9. számú végzésével kiegészített 19.K.701.864/2020/6. számú végzése

Rendelkező rész

A Kúria az elsőfokú bíróság 19.K.701.864/2020/6. számú – a 19.K.701.864/2020/9. számú végzéssel kiegészített – végzését hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot az eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítja.

A végzés ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás, az ügy előzménye

[1] A felperes a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatalánál (a továbbiakban: elsőfokú hatóság) előterjesztett kérelmében pártfogó ügyvédi képviselőt engedélyezését kérte és egyúttal kizárási kérelmet is bejelentett, melyet az Igazságügyi Minisztérium a 10.494-2/2017. számú végzésével elutasított, majd ezt követően az elsőfokú hatóság a felperes jogi segítségnyújtás iránti kérelmét a BO-08/301/300759-4/2017. számú határozatával a felperes rosszhiszeműségére hivatkozva elutasította.

[2] A felperes fellebbezést és kizárás iránti kérelmet terjesztett elő. A fellebbezés alapján eljáró Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal a BOE/300/325019-2/2018. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

[3] A másodfokú döntéssel szemben a felperes által előterjesztett bírósági felülvizsgálati kérelem alapján eljáró Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 4.K.27.312/2018/8. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította, majd a felperes rendkívüli jogorvoslati kérelme alapján eljáró Kúria, mint felülvizsgálati bíróság a Kfv.III.38.071/2018/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította. A Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a megismételt eljárás során a 4.K.27.047/2020/4. számú ítéletével a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal határozatát megsemmisítette és a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatalt új eljárás lefolytatására kötelezte azzal, hogy a felperes elsőfokú határozattal szemben előterjesztett fellebbezésében foglalt kizárási kérelem elbírálása tekintetében is intézkedjen.

[4] A megismételt eljárásban a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal a BO/JSE/00026-3/2020. számú, 2020. április 3. napján kelt végzésével a fellebbezés elintézéséből megállapította a kizártságát, egyben az eljárás iratait további ügyintézés céljából megküldte az alperes Gyámügyi és Igazságügyi Főosztályának.

A kereset és az elsőfokú bíróság intézkedései

[5] A felperes a 2020. július 10. napján az elsőfokú bírósághoz személyesen beadott keresetlevelében kérte az alperes kötelezését az ügyben történő eljárásra és határozathozatalra a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 152. § (1) bekezdése alapján, mert az alperes a kizártság megállapításáról és az ügy iratainak továbbításáról rendelkező végzést 2020. április 14. napján elektronikusan átvette, ugyanakkor a keresetlevelél benyújtásának napjáig nem hozott határozatot a fellebbezése elbírálásáról. Kérte az eljárás iratainak, a bizonyítékoknak a beszerzését, a bíróság illetékességeként a 2010. évi CLXXXIV. törvény 3/A. §-ára hivatkozott. Kérte költségmentesség engedélyezését is, és csatolta a költségmentességi formanyomtatványt.

[6] Az elsőfokú bíróság a 2020. július 24. napján kelt 19.K.701.864/2020/2. számú végzésével hiánypótlásra hívta fel a felperest, hogy jelölje meg azt a jogszabályhelyet, amely megalapozza az elsőfokú bíróság illetékességét, illetőleg jelezte, hogy nem lehet megállapítani a felperes keresetleveléből, hogy a sérelmezett fellebbezési eljárás milyen tárgyban indult, ezzel kapcsolatosan semmilyen adatot nem tartalmaz a beadvány, nemhogy konkrét jogszabályokat. Tájékoztatva a felperest a Kp. 128. § (2) és (3) bekezdésében foglaltakról, és arról is, hogy a beadványát postai úton tudja megküldeni, vagy ügyfélkapun elektronikus kapcsolattartást is választhat.

[7] A felperes a bírósághoz 2020. szeptember 2. napján érkezett és 2020. augusztus 31. napján kelt beadványában megjelölte az elsőfokú bíróság illetékességét megalapozó jogszabályhelyeket és csatolta a BO/JSE/00026-3/2020. számú, a másodfokú hatóságnak az ügy elintézéséből történő kizártságát megállapító végzését, amely az eljárás iratait további ügyintézés céljából az alperesnek rendelte el megküldeni.

[8] Az elsőfokú bíróság a 19.K.701.864/2020/4. számú, 2020. szeptember 17. napján kelt végzésével a felperes pontosított kereseti kérelme vonatkozásában a Kp. 128. § (3) bekezdése alapján megállapította, hogy az hiányos, ezért felhívta a felperest, hogy 15 napon

belül jelölje meg, mikor indult az alperesnél milyen tárgyban eljárás. Felhívta annak igazolására is, hogy mi igazolja azt, hogy 2020. április 14-én átvette az alperes a végzést és ennek alapján az eljárás megindult. Felhívta arra is, hogy jelölje meg a mulasztó közigazgatási szerv azon eljárási cselekményeit, amelyekre a tudomása szerint sor került. Felhívta továbbá arra, hogy adja elő azt is, hogy a mulasztás orvoslása érdekében milyen intézkedéseket tett, valamint felhívta arra is, hogy határozott kereseti kérelmet terjesszen elő és adja elő, hogy mik a tényállításokat alátámasztó, rendelkezésre álló bizonyítékai. Ismételten tájékoztatta a felperest, hogy beadványát postai úton tudja megküldeni, vagy ügyfélkapun elektronikus kapcsolattartást is választhat és figyelmeztette a felperest, hogy amennyiben határidőn belül nem teljesíti a felhívásban foglaltakat, úgy a keresetlevelet visszautasítja.

[9] A felperes a 2020. október 22. napján e-mail útján küldött beadványában kérte a határidő meghosszabbítását, egyúttal jelezte, hogy a jogi segítségnyújtás iránti kérelmét az alperes a SZ/JSTK/00469-6/2020 számú, 2020. szeptember 1-jén kelt határozatával elutasította. Kérte a bíróság tájékoztatását.

Az elsőfokú bíróság végzése

[10] Az elsőfokú bíróság a 19.K.701.864/2020/6. számú, 2020. november 17. napján kelt végzésével a felperes keresetlevelét visszautasította a Kp. § (1) bekezdés j) pontja [helyesen: a Kp. 48. § (1) bekezdés j) pontja] alapján arra hivatkozva, hogy a felperes a hiánypótlásra nyitva álló határidőben joghatályos beadványt nem terjesztett elő, a hiányokat nem pótolta. A felperes által megküldött határidő hosszabbítási kérelmet - mivel e-mail útján érkezett -, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 614. § (3) bekezdése alapján hatálytalannak tekintette, így az abban foglaltakat nem vette figyelembe.

[11] Az elsőfokú bíróság ezt követően a 2021. január 5. napján kelt 19.K.701.864/2020/9. számú végzésével kiegészítette a 6. számú végzését és a felperes költségmentesség iránti kérelmét visszautasította a költségmentesség és a költségfeljegyzési jog polgári és közigazgatási eljárásban történő alkalmazásáról szóló 2017. évi CXXVIII. törvény (a továbbiakban: Ktm.) 11. § c) pontja alapján, figyelemmel arra, hogy a felperes keresetlevelének a visszautasításáról rendelkezett.

A fellebbezés, az észrevétel

[12] A felperes a keresetlevelét visszautasító végzéssel és a 9. számú kiegészítő végzéssel szemben is fellebbezést terjesztett elő azonos tartalommal.

[13] Fellebbezésében elsődlegesen a végzés megváltoztatását, a keresetlevél visszautasításának a mellőzését és az elsőfokú bíróság eljárás lefolytatására történő utasítását, másodlagosan a végzés hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára történő utasítását kérte. Állította, hogy az eljárás illetékmentes és kérte a fellebbezési eljárásra a költségmentesség engedélyezését a korábbi költségmentességi nyilatkozatára tekintettel. Előadta, hogy az elsőfokú bíróság megsértette a Pp. 346. § (4) bekezdésében foglalt indokolási kötelezettségét, hiszen a végzés nem tartalmazza a kérelem

ismertetését és azt, hogy milyen hiánypótlásra hívta fel a bíróság a 4. számú végzésével, amely miatt visszautasította a keresetlevelét. Nem tartalmazza a végzés a 2. oldal ötödik bekezdésében, hogy milyen §-ra hivatkozik és ennek az értelmezését. Megsértésre került a Kp. 45. § (1) bekezdése is, hiszen a 2. számú végzést 14 nappal, míg a 4. számú végzést a keresetlevél benyújtásához képest 2 hónappal később bocsátotta ki a bíróság. A 2. számú végzés helytelenül került kiadásra, mivel az illetékességre vonatkozó jogszabályhelyet megjelölte a keresetlevelében. A Pp. 147. § (4) bekezdése értelmében a határidő hosszabbítás iránti kérelemnek legkésőbb a határidő utolsó napján a bíróságra meg kell érkeznie. A bíróság azonban nem vette figyelembe, hogy veszélyhelyzetben nem lehet a bíróságra az irodán benyújtani beadványt. Elektronikusan nem tudta megküldeni, postai úton pedig a határidő hosszabbítás iránti kérelmét a Pp. 147. § (4) bekezdésében megfelelő határidő utolsó napján küldte meg, azonban amennyiben a 4. számú végzésben foglalt felhívást határidőben küldte volna meg a bíróság, be lehetett volna nyújtani az irodán a határidő hosszabbítás iránti kérelmét. Megsértésre került továbbá a Kp. 46. § (1) bekezdése is, hiszen a keresetlevél megfelelt a törvényi követelményeknek. A kereset tartalmazta, hogy nem kapott értesítést az alperestől az eljárással kapcsolatban, másrészt azt is tartalmazta, hogy az alperes a végzést 2020. április 14-én átvette, ugyanakkor az erről szóló igazolás az alperesnél van, ezért kérte a bíróságot, hogy szerezze be az iratokat. Határozott kereseti kérelmet terjesztett elő, hiszen kérte az alperesnek az eljárás lefolytatására történő kötelezését. A bizonyítékokra vonatkozóan pedig kérte az eljárás iratainak a beszerzését. Az elsőfokú bíróság mindezzel megsértette a Kp. 56. § (1) bekezdését és a 45. § (1) bekezdés a)-c) pontjaiban foglaltakat is, mert szükségtelen volt a hiánypótlási felhívás kibocsátása. A keresetlevele visszautasítására a Kp. 48. § (1) bekezdés j) pontjának megsértésével került sor.

[14] Az alperes észrevételt nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

[15] A felperes fellebbezése alapos.

[16] A Kúria a Kp. 112. § (3) bekezdése folytán alkalmazandó 108. § (1) bekezdése értelmében az elsőfokú bíróság végzését a fellebbezés keretei között vizsgálta felül és ennek eredményeként azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság jogszerűtlenül utasította vissza a felperes keresetlevelét az alábbiak szerint.

[17] A felperes hiánypótlásra történő felhívása több tekintetben is szükségtelen volt, hiszen a felperes egyértelműen megjelölte a határozott kereseti kérelmét, azaz azt, hogy az eljárás lefolytatására történő kötelezést kérte. Tény, hogy a felperes a Kp. 152. §-át jelölte meg, azaz a teljesítés kikényszerítésre irányuló eljárásra vonatkozó szabályra utalt, ugyanakkor tartalma szerint egyértelműen mulasztási pert indított és az elsőfokú bíróság is ezt állapította meg, hiszen a Kp. 128. §-át jelölte meg a hiánypótlásra felhívó végzésében.

[18] Ezen túl a felperes részletesen előadta azt is, hogy mikor, milyen ügyben fordult a közigazgatási szervhez, a keresetlevelében előadta, hogy pártfogó ügyvéd kirendelése iránti kérelmet nyújtott be, majd részletezte a kérelem jogi sorsát is, továbbá csatolta a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal eljárásának a kizártságát megállapító és az alperesnek az iratok továbbküldését elrendelő végzését is. A felperes kifejezetten megjelölte a bíróság illetékességére vonatkozó szabályokat is.

[19] A felperes keresetleveléből kitűnik az is, hogy nem volt tudomása arról, hogy a mulasztó közigazgatási szerv bármilyen eljárási cselekményt tett volna és egyértelműen megjelölte a közigazgatási szerv határozathozatali kötelezettségét megalapozó körülményeket is, hiszen előadta, hogy a Kúria, illetőleg a Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság kötelezte a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatalt a kizárás iránti kérelmének elbírálására, ezt követően a jogi segítségnyújtás iránti kérelemmel kapcsolatos eljárás lefolytatására, és mindezekkel megjelölte a mulasztás megállapíthatóságának az okait is. A keresetlevélből szintén kitűnik az is, hogy a mulasztás orvoslására szolgáló eljárást nem kezdeményezett. Helytálló volt tehát a felperes érvelése, miszerint a hiánypótlási felhívás szükségtelen volt, ezért az elsőfokú bíróság megsértette a Kp. 46. § (1) bekezdésében foglaltakat.

[20] Helyesen érvelt a felperes azzal is, hogy az elsőfokú bíróság nem tett eleget teljes körűen a Pp. 346. § (4) bekezdésében foglalt indokolási kötelezettségének, mivel az elsőfokú bíróság a keresetlevelet visszautasító végzésében nem fejtette ki, hogy a vélt hiányok mennyiben akadályozzák az ügy érdemi elbírálását, illetőleg nem tért ki arra sem, hogy mik lennének azok a további bizonyítékok, melyek az ügy érdemi elbírálásához még szükségesek lennének, és ezeket nem konkretizálta a hiánypótlásra felhívó végzésében sem. Hangsúlyozza a Kúria, hogy önmagában a hiánypótlás elmaradása, egy hiányosnak tekintett keresetlevél nem ad alapot a keresetlevél visszautasítására. A Kp. 48. § (1) bekezdés j) pontja szerinti visszautasításra csak akkor kerülhet sor, ha a bíróság által megjelölt hiányok a keresetlevél elbírálását akadályozzák. A bíróság azonban ilyen hiányokat, hiányosságokat nem jelölt meg, nem nevesített a végzésében.

[21] Továbbá a Kúria kiemelten hangsúlyozza azt is, hogy a felperes a 2020. október 22. napján kelt beadványában kifejezetten és egyértelműen jelezte, hogy időközben az alperes a fellebbezést elbírálta, a jogi segítségnyújtás igénybevételének engedélyezése iránti kérelmét 2020. szeptember 1-jén hozott határozatával elutasította az alperes, azaz a peres eljárás okafoggyottá vált, a mulasztás oka megszűnt. Kétségtelen tény, hogy az e-mail útján megküldött beadvány hatálytalan, ugyanakkor a beadvány tartalma alapján a bíróságnak 2020. október 22. napjától kezdve hivatalos tudomása volt arról, hogy a mulasztás indoka megszűnt. A Kp. 78. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 266. § (2) bekezdése értelmében a hivatalból ismert tényeket akkor is köteles figyelembe venni a bíróság, ha azokra a felek nem hivatkoztak, ezért a Kúria megállapította, hogy a beadványban foglalt tény (a mulasztási per oka megszűnt) az elsőfokú bíróságnak hivatalból figyelembe kellett volna vennie, melyet elmulasztott, ezzel megsértette a Pp. 266. § (2) bekezdésében foglaltakat is.

[22] Mindezek alapján a Kúria azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság a Kp. 48. § (1) bekezdés j) pontja alapján a felperes keresetlevelét jogsértően utasította vissza.

[23] A fentiek miatt a felperes további érveinek vizsgálatát – mint szükségtelent – a Kúria mellőzte.

[24] Mindezek miatt a Kúria az elsőfokú bíróság végzését hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot az eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította a Kp. 114. § (4) bekezdése alapján. Figyelemmel arra, hogy a Ktm. 11. § c) pontjára alapította az elsőfokú bíróság a végzését kiegészítő, a költségmentesség iránti kérelmet visszautasító rendelkezését, ezért a fentiekből következően a kiegészítő rendelkezés is jogszerűtlen, mert a Ktm. 11. § c) pontjában foglalt törvényi feltétel (keresetlevél visszautasítása) az előbbiek szerint nem áll fenn, a 6. számú végzés hatályon kívül helyezése okán.

[25] Az elsőfokú bíróságnak az új eljárás során a felperes által bejelentett határozat meghozatalára tekintettel kell eljárnia és a költségmentességi kérelemről is döntést kell hoznia.

Záró rész

[26] A Kúria a fellebbezést a Kp. 114. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[27] A fellebbezési eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 57. § (1) bekezdés a) pontja alapján illetékmentes.

[28] A felperes a fellebbezésében nem terjesztett elő perköltség iránti igényt, ezért arról a Kp. 35. § (1) bekezdés folytán alkalmazandó Pp. 81., 82. §-ai alapján rendelkezni nem kellett.

[29] A végzés ellen a fellebbezés lehetőségét a Kp. 112. § (2) bekezdése, a felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2021. március 8.

dr. Márton Gizella s.k.
a tanács elnöke

dr. Nagy Szabolcs s.k.
előadó bíró

dr. Drávecz Margit Gyöngyvér s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő

